

Arabesques à la viole

ACCADEMIA DEL PIACERE

Direcció: Fahmi Alqhai

Dissabte 24 de maig del 2025, 19h.

Obra de Fluvà
GUISSONA (SEGARRA)

Valora'ns

LA TEVA OPINIÓ ENS AJUDA A MILLORAR

Escaneja aquest codi QR
i valora els concerts
d'Espurnes Barroques!

Fes-te amic i consulta la resta de
programació d'Espurnes Barroques!

www.espurnesbarroques.cat

Programa

Jean Baptiste Lully (1632-1687)

Marche pour la cérémonie des Turcs

Aga Mu'men (ca. 1580-1640)

Nikriz Pishrow

Marin Marais (1656-1728)

*Suite des airs à jouer (Alcione, 1706)**

Ouverture

Marche pour les matelots

Airs I & II pour les matelots

Tempête

Jean Baptiste Lully

Passacaille (d'*Armide*)*

Dimitrie Cantemir (1673-1723)

Buzurg

Pishrow Mohayer, Osul Duyek, anònim persa (s. XVI)

Ghome Ajam & Pir-e Mey Foroush

Antoine Forqueray (1671-1745)

La Laborde

Pièces à trois violes par Monsieur Forcroy

Allemande

Sarabande

Courante

Tradicional andalusina

Muashaha: Lamma bada yatathanna

François Couperin (1668-1733)

Passacaille ou Chaconne

Fahmi Alqhai (1976) / **Gaspar Sanz** (1640-1710)

Improvisació sobre les *Marionas* i els *Canarios*

**Arranjaments de Fahmi Alqhai*

Durada musical aproximada: 70'

Notes al programa

DE PARÍS A CONSTANTINOBLE

Les obres que el violagambista sevillà Fahmi Alqhai presenta en aquest concert estableixen un diàleg intercultural entre el barroc francès i la música àrab d'aquella època, entre els segles XVII i XVIII. Tot un contrast d'estils i de formes, que es retroben i que divergeixen en un context històric marcat per les rutes comercials i per les guerres, com encara passa actualment. En les obres europees, la viola de gamba traça un llenç sonor fet dels registres més expressius que té aquest instrument, tan proper al color d'una veu humana, amb el so granulat de la corda de tripa que sembla que ens parli a cau d'orella.

En primer lloc, partim dels mestres compositors francesos dels segles XVII i XVIII, com Marin Marais, Jean Baptiste Lully, Antoine Forqueray o François Couperin, que van fer excel·lir aquest instrument tot posant-lo al centre de la cosmogonia sonora de la família de la corda, la qual, a partir de la Revolució Francesa, es consolidaria especialment en el violí i en el violoncel, dualitat de la mateixa ànima fregada per un arc en tensió per sota del qual flueix l'harmonia.

La “Marche pour la cérémonie des Turcs” és una peça composta per a la comèdia-ballet *Le Bourgeois Gentilhomme* que Molière va escriure per a Lully el 1670. Era l'onzena obra del catàleg que va originar la seva col·laboració artística. El motiu era la visita de l'ambaixador turc al rei Lluís XIV, que la va encarregar en honor seu amb tota la mala intenció de representar un ballet d'una solemnitat ridícula amb una coreografia exagerada pel ritme puntejat de caire simple i popular.

En contraposició a la mofa monòtona del Rei Sol, sentirem una peça del compositor Aga Mu'men que té la forma habitual de la música clàssica persa *nikriz pishrow*, terme que prové dels mots àrabs “*Nikriz maqam*” (melodia de caire melancòlic) i “*Pishdaramad*” (estructura que introdueix una melodia o estableix el marc rítmic d'una peça). Una peça feta de sonoritats arabesques que ens podran ressonar visualment en les formes vegetals que trobem a les parets de l'Obra de Fluvià.

A continuació, Fahmi Alqhai ha triat la suite instrumental de la tragèdia lírica *Alcione* de Marin Marais, que va estrenar el 18 de febrer del 1706 a París i fou un dels grans èxits en vida d'aquest compositor. D'ella, en sentirem alguns dels temes més inspirats, entre els quals la famosa tempesta, obra mestra de l'expressionisme naturalista del barroc musical amb efectes instrumentals insòlits, de manera totalment alineada amb la temàtica desplegada enguany pel festival Espurnes Barroques. Aquestes peces es completen amb la "Passacaglia" de Lully, mestre de Marais, que subratlla aquest punt àlgid de la cultura francesa.

Retornarem als aires orientals de Constantinoble amb obres de la cultura àrab pràcticament coetànies de les peces franceses, tornant a dialogar harmònicament amb la tonalitat occidental, oposant-hi el seu cromatisme més elaborat.

De nou, la viola de gamba acapararà tot el protagonisme del concert amb tres peces sota el títol *La Laborde*, del virtuós instrumentista Antoine Forqueray, fill d'una important nissaga de músics. Aquestes tres danses d'època, publicades el 1747, segueixen una estructura i tenen un ritme que podem reconèixer gràcies —entre altres— a les suites per a violoncel de Bach, que estan datades vint anys abans.

Acabarem aquest programa amb un nou diàleg entre la música àrab i l'europea en ple Barroc, primer amb una tonada tradicional andalusí de forta sensualitat sonora i, després, amb la "Passacaglia o Chacona" de Couperin, que pertany a la primera "suite" o "ordre", anomenada "La Françoise", i que és la primera de les quatre que formen la seva obra *Les Nations*, composta el 1726. Com a punt i final de la vetllada —i com un al·legat al pont entre cultures i latituds— entrarem en la Península Ibèrica per endinsar-nos en la fantasia improvisatòria que el violagambista sevillà ens oferirà arran de dues danses icòniques posades en xifra per Gaspar Sanz: les *Marionas* i els *Canarios*. Culminem així aquest viatge per l'espai i pel temps conduït per Fahmi Alqhai i la seva Accademia del Piacere, un dels músics i una de les formacions més prestigioses de la interpretació de la música amb criteris històrics que hi ha actualment.

Fitxa artística i biografies

ACCADEMIA DEL PIACERE

Fahmi Alqhai, *viola de gamba i direcció*

Rami Alqhai, *viola de gamba*

Johanna Rose, *viola de gamba*

Agustín Diassera, *percussió*

Carles Blanch, *guitarra barroca*

Accademia del Piacere és avui el grup capdavanter de la música antiga a Espanya i un dels referents més destacats d'Europa. La seva aposta per projectes innovadors i l'energia expressiva del seu director, Fahmi Alqhai, han situat el conjunt en l'avantguarda de la interpretació històrica. El seu enfocament entén la música antiga com una experiència viva, emotiva i personal que els intèrprets assumeixen com a pròpia i transmeten amb autenticitat al públic.

En les seves enregistraments per als segells Alqhai & Alqhai i Glossa, el grup ha aportat noves lectures a repertoris fonamentals com el *Seicento* italià, la música espanyola del Renaixement (*Rediscovering Spain*) o el teatre musical del Barroc hispànic (*Cantar de Amor*, dedicat a Juan Hidalgo). Aquests treballs han estat reconeguts amb premis internacionals com el Choc de Classica (França) i el Prelude Award (Països Baixos).

Accademia del Piacere i Alqhai també han destacat per explorar terrenys artístics fora de l'historicisme pur, com demostra el projecte *Las idas y las vueltas*, en col·laboració amb el cantautor flamenc Arcángel, amb el qual van rebre el Giraldillo a la Millor Música de la Biennal de Flamenc de Sevilla l'any 2012.

El conjunt ha actuat en alguns dels escenaris més prestigiosos de la música clàssica internacional, com el Konzerthaus de Berlín i Viena, la Philharmonie de Colònia, la Fundação Gulbenkian de Lisboa o l'Auditorio Nacional de Madrid. També han portat la seva música arreu del món, amb gires a Holanda, Mèxic, Colòmbia, França, Estats Units, Japó, Bèlgica, Alemanya, Suïssa i, naturalment, Espanya.

Els seus concerts són emesos regularment en directe per la Unió Europea de Radiodifusió i altres emissores associades, i han estat presents en nombroses emissions televisives.

Accademia del Piacere compta amb el suport de:

Consejería de Cultura
y Deporte

Agencia Andaluza de
Instituciones Culturales

Tast gastronòmic

Cellers Domenys - *cellersdomenys.com*

Selecte Wine Store - *@selectewinestore*

Comunitat marroquina de Guissona

Pâtisserie El Príncipe

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació
Barcelona

Diputació de Lleida
La força dels municipis

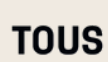
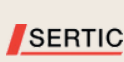
GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA

Amb la col·laboració especial de:

Sabadell
Fundació

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajuda de:

Gestoria Mas Solsona SL · Instal·lacions AGE · Oli Migjorn · Alapont SA · Knauf · Solsona Experience · Oliva Torras · La Mare Cultural · Tèxtil Olius · Òptica Jané · Vidres Solsona · Fustes Jané · La Farga del Solsonès · Farmàcia Òptica Casas · Farmàcia M. Teresa Comas Riu · Òmnium Segarra · Koobin · Constructora de Solsona · Espar Sala · Fusteria Espiral · Gestoria Biols Forumgestió Assessors · Ganivets Pellarès · Carnisseria Solvi · La Salivera · Càmping La Ribera · Allotjaments El Miracle · Hotel El Monegal · Hotel Sant Roc · La Garriga de Castelladral · Urbi Apartments · MMPlats · Casa d'Espiritualitat del Miracle · El Firabar Acústic Barna · Associació d'Amics de Vergós Guerreat · Associació cultural Riubrogent · Associació Amics de Coaner Distribucions Feu · Cuadrench arquitectura

Productors:

Jordi Roca · Casa Dalmases · Cafès Gener · November Tea · Forn Coma · Celler Abadal · Torre Lluvià (DO Pla de Bages i AMPANS) · Col·lectiu Eixarcolant · Mel Solsonina · Casa Cacao · Parc de les Olors de Claret · Carquinyolis del Miracle Formateria Cal Pujolet · Mel de Su · El Rosal · Pàmies Vitae · Aromes de Montserrat · Trufats · Pla d'Abella · Celler Comalats Granja Godall · Casa Guspí · L'Aubagueta · Oli Migjorn · Sal de Cardona · Ous de Simats · Pastoret · La Garbiana · Xocolates Aynousé · Selecte Wine Store · Pastisseria El Príncep · Cellers Domenys · Vins Piteus · Comunitat marroquina de Guissona · L'Olivera · Pastisseria Cal Santa · Fidel Serra · Torrons Vicens · El Celler de Mura · La Cabana d'en Geli · Inés Rosales · Celler Collbaix-El Moli · Forn Pastisseria Camps · Restaurant Crisami · Celler Grau i Grau · Fruits secs Borges · Fruits secs Rius

Mitjans col·laboradors:

Espurnes Barroques és membre de:

